

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

з навчальної дисципліни «Організація і методика аудиту»
вибіркових компонент
освітньо-професійної програми першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Облік і аудит

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 №8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу
Протокол від 22.08.2022 №1

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2022 №8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління
(протокол від 15.08.2022 №1)

Розробники:

1. Викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії, викладач – методист Бондаренко Л.Ф.
2. Викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст вищої категорії, викладач – методист Хиль Л.П.

Рецензенти:

1. Зав. кафедри міжнародних економічних відносин та адміністрування Кременчуцького інституту ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля», к.е.н., доцент Єфременко А.Г.
2. Професор кафедри бізнес адміністрування, маркетингу і туризму Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського, д.е.н., професор Дружиніна В.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Організація аудиту та його нормативно-правове забезпечення	9	1	-	2	-	6	К/р на 15 хвил.
Тема 2. Організація надання аудиторських послуг	9	1	-	2	-	6	К/р на 15 хвил.
Тема 3. Методика проведення аудиту	11	1	-	4	-	6	К/р на 15 хвил.
Тема 4. Аудит готівково-розрахункових операцій	12	2	-	4	-	6	К/р на 30 хв.
Тема 5. Аудит безготівкових розрахунків	11	1	-	4	-	6	К/р на 30 хв.
Тема 6. Аудит основних засобів і капітальних інвестицій	14	2	-	6	-	6	К/р на 30 хв.
Тема 7. Аудит запасів підприємства	14	2	-	6	-	6	К/р на 30 хв.
Тема 8. Аудит установчих документів і власного капіталу	14	2	-	6	-	6	К/р на 30 хв.
Тема 9. Аудит дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці	14	2	-	6	-	6	К/р на 30 хв.
Тема 10. Аудит витрат і собівартості продукції	14	2	-	6	-	6	К/р на 30 хв.
Тема 11. Аудит доходів і фінансових результатів	13	1	-	6	-	6	К/р на 30 хв.
Тема 12. Організація й методика аудиту фінансової звітності	15	1	-	6	-	8	К/р на 30 хв.
Всього за семестр № 8:	150	18	-	58	-	74	екзамен

1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Організація аудиту та його нормативно-правове забезпечення	11	1	-	-	-	10	К/р на 15 хвил.
Тема 2. Організація надання аудиторських послуг	11	1	-	-	-	10	К/р на 15 хвил.
Тема 3. Методика проведення аудиту	12	2	-	-	-	10	К/р на 15 хвил.
Тема 4. Аудит готівково-розрахункових операцій	12	2	-	-	-	10	К/р на 30 хв.
Тема 5. Аудит безготівкових розрахунків	12	2	-	-	-	10	К/р на 30 хв.
Тема 6. Аудит основних засобів і капітальних інвестицій	12	2	-	-	-	10	К/р на 30 хв.
Тема 7. Аудит запасів підприємства	12	2	-	-	-	10	К/р на 30 хв.
Тема 8. Аудит установчих документів і власного капіталу	12	2	-	-	-	10	К/р на 30 хв.
Тема 9. Аудит дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці	14	-	-	2	-	12	К/р на 30 хв.
Тема 10. Аудит витрат і собівартості продукції	14	-	-	2	-	12	К/р на 30 хв.
Тема 11. Аудит доходів і фінансових результатів	14	-	-	2	-	12	К/р на 30 хв.
Тема 12. Організація й методика аудиту фінансової звітності	14	-	-	2	-	12	К/р на 30 хв.
Всього за семестр № 8:	150	14	-	8	-	128	залік

2. Методичні вказівки до практичних занять

Тема № 1. Організація аудиту та його нормативно-правове забезпечення

Практичне заняття: Організація аудиту та його нормативно-правове забезпечення

Навчальна мета заняття: формування системи знань з організації аудиту та його нормативно-правового забезпечення

Кількість годин - 2 (денна форма); 0 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Поняття аудиторської діяльності та її правове забезпечення
2. Поняття й основні види об'єктів аудиторської діяльності
3. Суб'єкти аудиту. Аудиторська фірма, як суб'єкт аудиту
4. Управління аудитом в Україні

Література: 2 (с. 33-57), 3 (с. 50-82), 4 (с. 48-70), 8, 9, 10, 14 (с. 64-146), 28, 39 (с. 7-33), 42 (с. 177-200), 50 (с. 4-15)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. *Поняття аудиторської діяльності та її правове забезпечення*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Дайте визначення аудиторській діяльності.
2. Назвіть основні нормативні документи, що визначають головні засади аудиторської діяльності.
3. Дайте характеристику законодавчим документам, що регулюють аудиторську діяльність.

2. *Поняття й основні види об'єктів аудиторської діяльності*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Що є об'єктами аудиторських послуг?
2. Наведіть класифікацію об'єктів аудиту.
3. *Суб'єкти аудиту. Аудиторська фірма, як суб'єкт аудиту*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Як ви розумієте поняття «суб'єкти аудиторської діяльності»?
2. Хто виступає суб'єктами аудиту?
3. Чи може здійснювати аудит фізична особа? За яких умов?
4. Який порядок реєстрації суб'єктів аудиторської діяльності в органах місцевої влади?
5. Які документи слід подати для реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності?
6. Який порядок реєстрації суб'єктів аудиторської діяльності в АПУ?
7. На основі яких форм власності можуть створюватись аудиторські фірми?
8. Які існують спеціальні вимоги до формування статутних документів аудиторської фірми?
9. Які послуги, крім аудиту, можуть надавати аудитори?
10. Розкрийте поняття консультаційних послуг.
11. Як класифікуються аудиторські послуги?
12. Яка різниця між обов'язковим аудитом і добровільним?

4. *Управління аудитом в Україні*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Як здійснюється управління аудитом в Україні?
2. Окресліть повноваження Аудиторської палати України
3. Назвіть складові органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю
4. Окресліть функції органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю
5. Окресліть повноваження Ради нагляду за аудиторською діяльністю
6. Окресліть повноваження Інспекції із забезпечення якості

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Провести класифікацію об'єктів аудиту за наступними групами:

- ресурси,
- господарські процеси,
- економічні результати діяльності,
- організаційні форми управління: організаційна структура виробництва і апарату управління,
- методи управління,
- функції управління.

Об'єкти аудиту: контроль, організаційна структура виробництва, засоби праці, матеріально-технічне постачання, облік, системи стимулювання, предмети праці, впровадження нової техніки, трудові ресурси, організаційна структура апарату управління, економічні процеси, фінансові ресурси, планування, рентабельність, собівартість продукції.

Завдання 2. Витяг із Статуту і Установчого договору аудиторської фірми "Консалтинг".

«Мета і завдання функціонування фірми. Діяльність аудиторської фірми "Консалтинг" передбачає:

- 1) складання аналітичних таблиць;
- 2) ведення бухгалтерського обліку;
- 3) консультації з оподаткування».

Прокоментуйте.

Завдання 3. Витяг із Статуту і Установчого договору аудиторської фірми.

«Мета і завдання функціонування фірми. Діяльність аудиторської фірми "Шанс" передбачає:

- 1) аудит;
- 2) аудиторські послуги;
- 3) забезпечення інструктивними матеріалами своєї фірми;
- 4) торгівля канцелярськими товарами».

Прокоментуйте.

Завдання 4. Витяг із Статуту і Установчого договору аудиторської фірми "Аудит".

«Мета і завдання функціонування фірми. Діяльність аудиторської фірми "Аудит" передбачає:

- 1) аудит;
- 2) супутні аудиту роботи;
- 3) посередницька діяльність».

Прокоментуйте.

Завдання 5. Витяг із Статуту і Установчого договору аудиторської фірми "Імпульс".

«Мета і завдання функціонування фірми. Діяльність аудиторської фірми "Імпульс" передбачає:

- 1) аудит;
- 2) аудиторські послуги;
- 3) консультації щодо створення комерційних підприємств».

Прокоментуйте.

Завдання 6. Аудиторська фірма "Аудит-місто" зареєстрована 01.02.10р. До реєстру АПУ як суб'єкт аудиторської діяльності внесена 01.05.10р. Аудитом та проведенням супутніх аудиту послуг фірма займалася починаючи з лютого 2001 року.

Прокоментуйте.

Завдання 7. У Статуті та Установчому договорі аудиторської фірми "Ін аудит" зазначено, що вона є відкритим акціонерним товариством. Прокоментуйте.

Завдання 8. Аудиторську фірму "Такт" створено згідно з чинним законодавством 20.04.01р. До складу її засновників входить українська аудиторська фірма "Аудит", що має дозвіл на аудиторську діяльність (20% статутного капіталу), 4 фізичні особи - 4 громадяни України (по 20% статутного капіталу). Сертифікат на аудиторську діяльність мають три фізичні особи. 01.06.10р. рішенням Правління фірми із складу її засновників виключено

Бондаря Б.Р., який мав сертифікат, і замість нього введено Голуба Г.Б., який сертифіката не мав. Прокоментуйте.

Завдання 9. До складу засновників аудиторської фірми "Мир" входить аудиторська фірма "КРМ" (30% капіталу) і 4 громадянина України, яким належить 70% капіталу, однак один із них, власник 40% капіталу, не має сертифікату на проведення аудиторської діяльності. Прокоментуйте.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 2. Організація надання аудиторських послуг

Практичне заняття: Організація надання аудиторських послуг

Навчальна мета заняття: формування системи знань з організації надання аудиторських послуг

Кількість годин - 2 (денна форма); 0 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Поняття і види аудиторських послуг
2. Клієнти аудиторських фірм (аудиторів), процедури їх вибору та погодження

3. Аудиторські докази. Робочі документи аудитора

4. Узагальнення результатів аудиту

Література: 1 (с. 16-31), 2 (с. 16-28), 3 (с. 113-234), 4 (с. 23-27), 8, 9, 10, 14 (с. 217-279), 28, 39 (с. 76-113), 42 (с. 261-329)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
 - перевірка присутніх;
 - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. *Поняття і види аудиторських послуг*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Що відноситься до аудиторських послуг?
2. Які види аудиторських послуг ви знаєте?

3. Наведіть класифікацію аудиторських послуг.
4. Наведіть схему процесу аудиту фінансової звітності.
5. Наведіть алгоритм процесу аудиту на відповідність.
6. Наведіть алгоритм процесу операційного аудиту.
7. Назвіть основні підвиди операційного аудиту.
8. Окресліть відмінності між зовнішнім і внутрішнім аудитом.
9. Як підготувати договір на консультаційні послуги?
10. Наведіть схему процесу консультування.

2. Клієнти аудиторських фірм (аудиторів), процедури їх вибору та погодження

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Охарактеризуйте основні типи клієнтів аудиторських фірм (аудиторів), процедури їх вибору та погодження.
2. Як провести попереднє обстеження клієнта?
3. Наведіть порядок укладання договору на проведення аудиту, його структуру.

3. Аудиторські докази. Робочі документи аудитора

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте суть робочої документації, її призначення та функції.
2. Назвіть основні вимоги до аудиторських доказів.
3. Наведіть класифікацію аудиторських доказів.
4. Сформулюйте основні правила щодо оцінки надійності доказів.

4. Узагальнення результатів аудиту

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте суть, структуру та види аудиторських звітів.
2. Як правильно обрати той чи інший вид аудиторського звіту?
3. Як підготувати звіт аудитора керівництву суб'єкта господарювання?

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Визначить аудиторські процедури, які потрібно використовувати аудитору для отримання достатніх доказів, щоб підтвердити реальність таких статей балансу:

1. Нематеріальні активи.
2. Основні засоби.
3. Довгострокові фінансові інвестиції.
4. Довгострокова дебіторська заборгованість.
5. Виробничі запаси.
6. Незавершене виробництво.
7. Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги.
8. Дебіторська заборгованість за розрахунками.

9. Інша поточна дебіторська заборгованість.
10. Грошові кошти та їх еквіваленти.

Завдання 2. Визначить джерела отримання аудиторських доказів для підтвердження реальності таких статей балансу:

1. Основні засоби і незавершене виробництво.
2. Запаси.
3. Грошові кошти та їх еквіваленти.
4. Статутний капітал.
5. Пайовий капітал.
6. Довгострокові кредити банку.
7. Короткострокові кредити банку.
8. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги.

Завдання 3. На основі даних умови завдання згрупуйте робочі документи за стадіями процесу аудиту:

- робочі документи початкової стадії;
- робочі документи стадії дослідження;
- робочі документи завершальної стадії.

Назва робочих документів аудитора:

1. Договір на аудиторську перевірку.
2. Загальний план аудиту.
3. Робоча програма аудиторської перевірки.
4. Баланс.
5. Звіт про рух грошових коштів.
6. Звіт про власний капітал.
7. Примітки до фінансової звітності.
8. Акт виконання робіт.
9. Аудиторський звіт.
10. Аудиторські тести.
11. Акти звірки.
12. Копія статуту підприємства-клієнта.
13. Звіт аудитора перед замовником.
14. Інформація про розподіл дивідендів.
15. Інформація: про використання методів оцінки запасів.
16. Витяг із звіту внутрішнього аудиту.
17. Інформація: попереднього незалежного аудиту.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 3. Методика проведення аудиту

Практичне заняття: Методика проведення аудиту

Навчальна мета заняття: формування системи знань з загальної методики проведення аудиту

Кількість годин - 4 (денна форма); 0 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Метод і методичні прийоми аудиту
2. Методичні прийоми проведення аудиторської перевірки
3. Методичні прийоми організації аудиторської перевірки
4. Загальні етапи аудиторської перевірки

Література: 2 (с. 76-92), 4 (с. 93-105), 8, 14 (с. 147-187), 39 (с. 116-132), 50 (с. 19-21)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Метод і методичні прийоми аудиту

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Що таке метод аудиту?
2. В чому полягає суть діалектичного методу?
3. Як класифікують методичні прийоми аудиторської перевірки?

2. Методичні прийоми проведення аудиторської перевірки

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Навести та охарактеризувати основні прийоми проведення перевірки.
2. Назвіть основні види фактичної перевірки
3. Назвіть основні види документальної перевірки

3. Методичні прийоми організації аудиторської перевірки

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Навести та охарактеризувати основні прийоми організації перевірки.
2. Наведіть порядок вибору методу організації перевірки.
3. Які фактори впливають на порядок вибору методу організації перевірки?

4. Загальні етапи аудиторської перевірки

Питання для фронтального опитування:

1. Що таке предметна область аудиту?

2. Назвіть основні етапи аудиторської перевірки.
3. В чому полягає сутність методу стратифікації?

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. На складі було три випадки вчинення крадіжки: 11 квітня, 13 квітня і 15 квітня. Встановлено, що матеріально-відповідальні особи працювали за наступним графіком:

Опанасенко – 11, 12 квітня, Колодій – 11, 13, 15 квітня, Іванов – 11, 12, 14, 15 квітня, Кияшко – 13, 14 квітня, Мельник - 13 квітня, Гусєв – 12, 14, 15 квітня.

За допомогою робочих таблиць зробіть висновок щодо ймовірного винуватця крадіжки, використовуючи:

- метод єдиної схожості
- методу єдиної різниці;
- об'єднаного методу схожості та різниці.

Дата	Коло осіб	Явище, що спостерігалось
11 квітня	...	Крадіжка
...

Завдання 2. Побудуйте логічний ланцюжок від загального до часткового:

- 1) товари,
- 2) сипучі продуктові товари у роздріб,
- 3) товари в торгівлі,
- 4) продуктові товари у роздріб,
- 5) запаси

Завдання 3. Побудуйте логічний ланцюжок від часткового до загального:

- 1) багаторічні насадження,
- 2) плодово-ягідні дерева,
- 3) основні засоби,
- 4) вишні,
- 5) необоротні активи,
- 6) вишні «Чорнокорка».

Завдання 4. Визначити метод пізнання за парою спостереження / висновок:

Під час перевірки бухгалтерського обліку за січень та лютий виявлено, що ПДВ помилково включається у вартість придбаних основних засобів. → ПДВ помилково включається у вартість придбаних основних засобів впродовж року, що перевіряється.

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 4. Аудит готівково-розрахункових операцій

Практичне заняття: Аудит готівково-розрахункових операцій

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту готівково-розрахункових операцій

Кількість годин - 4 (денна форма); 0 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Особливості нормативної бази аудиту готівково-розрахункових операцій
 2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
 3. Методологія аудиту готівково-розрахункових операцій
- Література: 1 (с. 99-111), 2 (с. 215-216), 4 (с. 292-305), 7, 8, 25, 26, 39 (с. 241-269), 50 (с. 22-30)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
 - перевірка присутніх;
 - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Особливості нормативної бази аудиту готівково-розрахункових операцій

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Висвітліть нормативні документи щодо готівково-розрахункових операцій.
2. Окресліть особливості нормативної бази щодо готівково-розрахункових операцій.
3. Якими нормативними документами регулюється документування касових операцій?

2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Визначити мету аудиту касових операцій.
2. Окреслити завдання аудиту касових операцій.
3. Окреслити предметну область дослідження аудиту касових операцій.
4. Перелічити джерела аудиту касових операцій.
5. Визначити мету аудиту розрахунків з підзвітними особами.

6. Окреслити завдання аудиту розрахунків з підзвітними особами.
7. Окреслити предметну область дослідження аудиту розрахунків з підзвітними особами.
8. Перелічити джерела аудиту розрахунків з підзвітними особами.

3. *Методологія аудиту готівково-розрахункових операцій*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте послідовність проведення аудиту касових операцій.
2. Які процедури, методи та прийоми доцільно застосовувати під час аудиту касових операцій?
3. Наведіть типові помилки в обліку касових операцій.
4. Розкрийте послідовність проведення аудиту розрахунків з підзвітними особами.
5. Наведіть типові помилки в обліку розрахунків з підзвітними особами.

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Скласти програму проведення аудиту:

- касових операцій;
- розрахунків з підзвітними особами.

Завдання 2. Ліміт залишку готівки в касі на підприємстві встановлений у сумі 50,00грн. Під час аудиторської перевірки виявлено, що:

- залишок в касі на 01.09.__р. відсутній;
- 01.09.__р - отримані з банку й оприбутковані в касу підприємства 30000грн., у т.ч. 29000 грн. на виплату заробітної плати і 2000 грн. на відрядження;
- 02.09.__р - з каси видано заробітну плату у сумі 28000грн. та кошти на відрядження у сумі 380 грн.;
- 03.09.__р - заробітну плату у сумі 400 грн. депонували і здали в банк.

Які порушення допущені? Які штрафні санкції за дані порушення? Всі операції оформити в бухгалтерських записах.

Завдання 3. Головний бухгалтер відбув у відрядження 05.09 поточного року, повернувся з відрядження 10.09 поточного року. Перед поїздкою отримав під звіт 500грн., авансовий звіт здав 18.09 поточного року на суму 500грн. Документи на проїзд та проживання не пред'явлені, невикористана сума не повернута в касу підприємства.

Чи вірно підрахована сума авансового звіту? Дані операції відобразити на рахунках бухгалтерського обліку. Які допущені порушення, та як їх виправити?

Завдання 4. Вартість придбаних підзвітними особами канцтоварів відноситься в обліку на адміністративні витрати і відображається записом: Дт92 Кт372.

Чи правомірна дана операція? Які нормативні документи порушено?

Як виправити помилку?

Завдання 5. З каси підприємства А.А. Петрову видано 1500 грн. на підставі авансового звіту про витрати на відрядження. Трудова книжка і договір на співробітництво (виконання певного виду робіт, послуг) відсутні.

Чи правомірна дана операція?

Завдання 6. Директор підприємства отримав з каси на господарчі потреби кошти у сумі 380 грн. та розподілив їх між трьома працівниками, що наступного дня подали до бухгалтерії на цю суму авансові звіти.

Яке порушення допущено?

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 5. Аудит безготівкових розрахунків

Практичне заняття: Аудит безготівкових розрахунків

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту безготівкових розрахунків

Кількість годин - 4 (денна форма); 0 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Особливості нормативної бази аудиту безготівкових розрахунків
2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
3. Методологія аудиту безготівкових розрахунків

Література: 1 (с. 99-111), 2 (с. 213-214), 4 (с. 292-305), 5, 7, 8, 39 (с. 270-316), 50 (с. 22-30)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. *Особливості нормативної бази аудиту безготівкових розрахунків*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Висвітліть нормативні документи щодо безготівкових розрахунків.
2. Окресліть особливості нормативної бази щодо безготівкових розрахунків.
3. Якими нормативними документами регулюється документування безготівкових розрахунків?

2. *Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження*
Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Визначити мету аудиту безготівкових розрахунків.
2. Окреслити завдання аудиту безготівкових розрахунків.
3. Окреслити предметну область дослідження аудиту безготівкових розрахунків.
4. Перелічити джерела аудиту безготівкових розрахунків.

3. *Методологія аудиту безготівкових розрахунків*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте послідовність проведення аудиту безготівкових розрахунків.
2. Які процедури, методи та прийоми доцільно застосовувати під час аудиту безготівкових розрахунків?
3. Наведіть типові помилки в обліку безготівкових розрахунків.

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Скласти програму проведення аудиту операцій по рахунках у банку:

- в національній валюті,
- в іноземній валюті.

Завдання 2. Під час аудиту безготівкових операцій виявлено розбіжності:

- між даними виписок банку та журналу 1;
- між даними журналу 1 та Головною книгою.

Як виявити достовірну інформацію? Яке джерело є найнадійнішим? Як підтвердити свої міркування?

Завдання 3. В поточному році у підприємства відбулися наступні операції:

Зміст операції	Сума, грн
Надійшов аванс від покупців	10000
Надійшли кошти від ФСС з ТВП	900
Реалізовано товари (крім того ПДВ)	2000
Видано аванс постачальнику	60000
Отримано будівельні матеріали від постачальника з ПДВ	1700

В обліку це відображено наступним чином:

Зміст операції	За даними обліку		
	Дт	Кт	Сума, грн
Надійшов аванс від покупців	361	311	13000
Надійшли кошти від ФСС з ТВП	311	651	1200
Реалізовано товари (крім того ПДВ)	361	28	2500
Видано аванс постачальнику	372	311	64000
Отримано будівельні матеріали від постачальника з ПДВ	201	631	2400

Дати рекомендації щодо виправлення помилок (за їх наявності) згідно наведених даних. Оформити відповідь за зразком:

Зміст операції	За даними обліку			За даними аудиту			Рекомендації (коригування) в обліку			Рекомендації (коригування) в ФЗ		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	№ ФЗ	Рядок	Сума, грн
...												

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 6. Аудит основних засобів і капітальних інвестицій

Практичне заняття: Аудит основних засобів і капітальних інвестицій

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту основних засобів і капітальних інвестицій

Кількість годин - 6 (денна форма); 0 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Особливості нормативної бази аудиту необоротних активів
2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
3. Методологія аудиту основних засобів і капітальних інвестицій

Література: 1 (с. 56-82), 2 (с. 205-208), 4 (с. 220-247), 7, 8, 22, 23, 39 (с. 317-364), 50 (с. 22-30)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
 - перевірка присутніх;
 - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. *Особливості нормативної бази аудиту необоротних активів*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Висвітліть нормативні документи щодо необоротних активів.
2. Окресліть особливості нормативної бази щодо необоротних активів.
3. Якими нормативними документами регулюється документування операцій з необоротними активами?

2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Визначити мету аудиту основних засобів і капітальних інвестицій.
2. Окреслити завдання аудиту основних засобів і капітальних інвестицій.
3. Окреслити предметну область дослідження аудиту основних засобів і капітальних інвестицій.
4. Перелічити джерела аудиту основних засобів і капітальних інвестицій.

3. *Методологія аудиту основних засобів і капітальних інвестицій*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте послідовність проведення аудиту основних засобів і капітальних інвестицій.
2. Які процедури, методи та прийоми доцільно застосовувати під час аудиту основних засобів і капітальних інвестицій?
3. Наведіть типові помилки в обліку основних засобів і капітальних інвестицій.

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Скласти програму проведення аудиту:

- основних засобів;
- нематеріальних активів.

Завдання 2. Під час аудиту безготівкових операцій виявлено розбіжності:

- між даними виписок банку та журналу 1;
- між даними журналу 1 та Головною книгою.

Як виявити достовірну інформацію? Яке джерело є найнадійнішим? Як підтвердити свої міркування?

Завдання 3. Фірма придбала офісні меблі, загальна вартість яких дорівнює 16000грн, (у т.ч. ПДВ). Витрати на їх придбання були відображені записом: Дт 106 Кт 631 - 16000грн, Дт 641 Кт631 - 3000 грн.

Чи вірно зарахували меблі на баланс підприємства? Які порушення допущенні?

Дати рекомендації щодо виправлення помилок (за їх наявності) згідно наведених даних. Оформити відповідь за зразком:

[illegible]

Завдання 4. Підприємством були придбані та введені в експлуатацію основні засоби на суму 24000 грн. (в т.ч. ПДВ). У регістрах синтетичного обліку наявності та руху основних засобів були зроблені такі записи, грн:

Дт 152 Кт 631 – 24000;

Дт 641 Кт 631 – 4000;

Дт 631 Кт 311 – 24000;

Дт10 Кт 152 – 24000.

Чи вірно оприбутковані основні засоби, які допущені порушення?

Дати рекомендації щодо виправлення помилок (за їх наявності) згідно наведених даних. Оформити відповідь за зразком:

Зміст операції	За даними обліку			За даними аудиту			Рекомендації (коригування) в обліку			Рекомендації (коригування) в ФЗ		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	№ ФЗ	Рядок	Сума, грн
...												

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 7. Аудит запасів підприємства

Практичне заняття: Аудит запасів підприємства

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту запасів підприємства

Кількість годин – 6 (денна форма); 0 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Особливості нормативної бази аудиту запасів
2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
3. Методологія аудиту запасів підприємства

Література: 1 (с. 83-98), 2 (с. 209-212), 4 (с. 248-275), 7, 8, 24, 39 (с. 365-400), 45, 50 (с. 22-30)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Особливості нормативної бази аудиту запасів

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Висвітліть нормативні документи щодо аудиту запасів.
2. Окресліть особливості нормативної бази щодо запасів підприємства.
3. Якими нормативними документами регулюється документування операцій з запасами підприємства?

2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Визначити мету аудиту запасів підприємства.
2. Окреслити завдання аудиту запасів підприємства.
3. Окреслити предметну область дослідження аудиту запасів підприємства.
4. Перелічити джерела аудиту запасів підприємства.

3. Методологія аудиту запасів підприємства

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте послідовність проведення аудиту запасів підприємства.
2. Які процедури, методи та прийоми доцільно застосовувати під час аудиту запасів підприємства?
3. Наведіть типові помилки в обліку запасів підприємства.

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Скласти програму проведення аудиту:

- виробничих запасів;
- малоцінних швидкозношуваних предметів;
- товарів.

Завдання 2. Перевіркою встановлено, що на підприємстві протягом півмісяця відбувалося надходження матеріалів, проте первинні документи на їх оприбуткування відсутні. Матеріально-відповідальні особи пояснили це тим, що первинні документи вони складають по закінченні звітного періоду (місяць).

Чи має місце порушення?

Завдання 3. Інвентаризацією виявлено нестачу товару у сумі 1000,00грн. Виявлено винну особу та розраховано відшкодування завданого збитку у сумі 1200 грн. (з урахуванням ПДВ).

Чи правильно розрахована сума збитку? Які порушення допущено, і як їх виправити?

Завдання 4. На початок звітного періоду у підприємства в залишку значилося 20 кг паперу для виготовлення конвертів вартістю 20,00 грн. за 1 кг.

Підприємство протягом звітного періоду придбало папір для конвертів у зазначених кількостях та за цінами у такому порядку:

- 1) 100 кг по 22 грн. (у т.ч. ПДВ),
- 2) 250 кг по 23 грн. (у т.ч. ПДВ),
- 3) 120 кг по 24 грн. (у т.ч. ПДВ).

У цьому ж періоді 180 кг паперу відпущено на виробництво.

В обліку це відображено наступним чином:

Зміст операції	За даними обліку		
	Дт	Кт	Сума, грн
Надійшло від постачальників	201	631	10810,00
ПДВ	641	631	1800,00
Сплачено постачальникам	631	311	12610,00
Списано у виробництво	23	201	4140,00

Розглянути ситуацію, якщо підприємство оцінює вибуття запасів за методом:

- 1) ФІФО ;
- 2) середньозваженої собівартості.

Дати рекомендації щодо виправлення помилок (за їх наявності) згідно наведених даних. Оформити відповідь за зразком:

Зміст операції	За даними обліку			За даними аудиту			Рекомендації (коригування) в обліку			Рекомендації (коригування) в ФЗ		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	№ ФЗ	Рядок	Сума, грн
...												

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 8. Аудит установчих документів і власного капіталу

Практичне заняття: Аудит установчих документів і власного капіталу

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту установчих документів і власного капіталу

Кількість годин – 6 (денна форма); 0 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Особливості нормативної бази аудиту установчих документів і власного капіталу
 2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
 3. Методологія аудиту установчих документів і власного капіталу
- Література: 1 (с. 44-55), 2 (с. 202-204), 4 (с. 312-329), 7, 8, 21, 37, 39 (с. 222-240), 46, 47, 50 (с. 31-41)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
 - перевірка присутніх;
 - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. *Особливості нормативної бази аудиту установчих документів і власного капіталу*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Висвітліть нормативні документи щодо установчих документів і власного капіталу.
2. Окресліть особливості нормативної бази щодо установчих документів і власного капіталу.
3. Якими нормативними документами регулюється розмір статутного й резервного капіталу?

2. *Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Визначити мету аудиту установчих документів і власного капіталу.
2. Окреслити завдання аудиту установчих документів і власного капіталу.
3. Окреслити предметну область дослідження аудиту установчих документів і власного капіталу.
4. Перелічити джерела аудиту установчих документів і власного капіталу.

3. *Методологія аудиту установчих документів і власного капіталу*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте послідовність проведення аудиту установчих документів і власного капіталу.
2. Які процедури, методи та прийоми доцільно застосовувати під час аудиту установчих документів і власного капіталу?
3. Наведіть типові помилки в обліку власного капіталу.

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Скласти програму проведення аудиту:

- установчих документів та власного капіталу;

– забезпечення зобов'язань.

Завдання 2. Чи може товариство з обмеженою відповідальністю зареєструвати згідно Статуту статутний фонд у сумі 50,00грн.? Аргументуйте відповідь.

Завдання 3. Рішенням загальних зборів акціонерів відкрите акціонерне товариство, що отримало прибуток за звітний період, вирішило не створювати резервний фонд. Прокоментуйте ситуацію.

Завдання 4. На початок року статутний фонд товариства з обмеженою відповідальністю сформований у повному обсязі. Впродовж року для поповнення коштів на рахунку засновником здійснено внесок до статутного капіталу у сумі 5000грн. Змін до Установчих документів не вносилося. Прокоментуйте ситуацію. Дайте необхідні рекомендації підприємству.

Завдання 5. Як внески до статутного капіталу засновники передали підприємству:

- автомобіль, первісною вартістю 180 тис. грн, справедливою вартістю 200 тис. грн., ліквідаційною вартістю 10 тис. грн;
- виробниче обладнання, первісна вартість, якого 80 тис. грн, сума нарахованого зносу 20 тис. грн, ліквідаційна вартість 5 тис. грн; справедлива вартість, погоджена з засновниками співпадає з залишковою вартістю об'єкта;
- напівфабрикати на суму 25 тис. грн.

В обліку це відображено наступним чином:

Зміст операції	За даними обліку		
	Дт	Кт	Сума, тис. грн
Отримано автомобіль як внесок до СК	104	46	20,0
Отримано виробниче обладнання як внесок до СК	104	46	10,0
Отримано напівфабрикати як внесок до СК	25	46	5,0

Дати рекомендації щодо виправлення помилок (за їх наявності) згідно наведених даних. Оформити відповідь за зразком:

Зміст операції	За даними обліку			За даними аудиту			Рекомендації (коригування) в обліку			Рекомендації (коригування) в ФЗ		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	№ ФЗ	Рядок	Сума, грн
...												

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 9. Аудит дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці

Практичне заняття: Аудит дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту установчих документів і власного капіталу

Кількість годин – 6 (денна форма); 2 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Особливості нормативної бази аудиту дотримання трудового законодавства та розрахунків з оплати праці
2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
3. Методологія аудиту дотримання трудового законодавства та розрахунків з оплати праці

Література: 1 (с. 128-138), 2 (с. 217-220), 7, 8, 19, 30, 31, 39 (с. 417-449), 50 (с. 31-41)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
- перевірка присутніх;
- перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.

Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.

Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. *Особливості нормативної бази аудиту дотримання трудового законодавства та розрахунків з оплати праці*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Висвітліть нормативні документи щодо розрахунків з оплати праці.
2. Окресліть особливості нормативної бази щодо розрахунків з оплати праці.
3. Якими нормативними документами регулюється документування розрахунків з оплати праці?

2. *Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Визначити мету аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці.
2. Окреслити завдання аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці.
3. Окреслити предметну область дослідження аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці.
4. Перелічити джерела аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці.

3. *Методологія аудиту дотримання трудового законодавства та*

розрахунків з оплати праці

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте послідовність проведення аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці.
2. Які процедури, методи та прийоми доцільно застосовувати під час аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці?
3. Наведіть типові помилки в обліку розрахунків з оплати праці.

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Скласти програму проведення аудиту дотримання трудового законодавства і розрахунків з оплати праці.

Завдання 2. Нарахована заробітна плата директору підприємства відображена в обліку проведенням: Дт 91 Кт 661.

Чи вірно побудований бухгалтерський запис? Які порушення допущені, та як їх виправити?

Завдання 3. Під час розрахунку податку з доходів фізичних осіб із заробітної плати Вовка Т.А. врахована соціальна пільга підвищеного розміру. Заяви на застосування пільги не має.

Прокоментуйте ситуацію. Які законодавчі норми порушені? Які наслідки виникають з даного порушення. Дайте необхідні рекомендації підприємству.

Завдання 4. Підприємство суму нарахованих відпускних відображає за дебетом витратних рахунків (23, 91, 92).

Прокоментуйте ситуацію. Які законодавчі норми порушені? Дайте необхідні рекомендації підприємству.

Завдання 5. Підприємство суму нарахованої директору допомоги з тимчасової втрати працездатності відображає проведенням: Дт 92 Кт 661.

Прокоментуйте ситуацію. Які законодавчі норми порушені? Дайте необхідні рекомендації підприємству.

Завдання 6. Інвентаризацією виявлено нестачу товару. Відшкодування завданого збитку у сумі 120 грн. було утримано із заробітної плати комірника і відображено в обліку записом: Дт 661 Кт 375. Після цього із залишкової суми заробітної плати були здійснені обов'язкові утримання.

Чи правомірна дана операція? Які порушення допущено, і як їх виправити?

Завдання 6. Нарахована заробітна плата:

- виробничому персоналу у сумі 42 тис. грн;
- управлінському персоналу у сумі 40 тис. грн;
- працівникам відділу збуту у сумі 49 тис. грн.

В обліку це відображено наступним чином:

Зміст операції	За даними обліку		
	Дт	Кт	Сума, тис. грн
Нарахована зарплата виробничому персоналу	23	661	43,0
Нарахована зарплата управлінському персоналу	661	92	40,0

Нарахована зарплата працівникам відділу збуту	93	661	48,0
Нарахований ЄСВ	661	651	48,0

Дати рекомендації щодо виправлення помилок (за їх наявності) згідно наведених даних. Оформити відповідь за зразком:

Зміст операції	За даними обліку			За даними аудиту			Рекомендації (коригування) в обліку			Рекомендації (коригування) в ФЗ		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	№ ФЗ	Рядок	Сума, грн
...												

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 10. Аудит витрат і собівартості продукції

Практичне заняття: Аудит витрат і собівартості продукції

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту витрат і собівартості продукції
Кількість годин – 6 (денна форма); 2 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Особливості нормативної бази аудиту витрат і собівартості продукції
 2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
 3. Методологія аудиту витрат і собівартості продукції
- Література: 1 (с. 145-156), 2 (с. 223-226), 4 (с. 360-377), 7, 8, 19, 39 (с. 449-489)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
 - перевірка присутніх;
 - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Особливості нормативної бази аудиту витрат і собівартості продукції

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Висвітліть нормативні документи щодо витрат і собівартості продукції.

2. Окресліть особливості нормативної бази щодо витрат і собівартості продукції.
3. Якими нормативними документами регулюється документування витрат і собівартості продукції?
4. Які галузеві та внутрішні нормативні документи використовуються під час аудиту витрат і собівартості продукції?

2. *Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження*
Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

5. Визначити мету аудиту витрат і собівартості продукції.
6. Окреслити завдання аудиту витрат і собівартості продукції.
7. Окреслити предметну область дослідження аудиту витрат і собівартості продукції.
8. Перелічити джерела аудиту витрат і собівартості продукції.

3. *Методологія аудиту витрат і собівартості продукції*
Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте послідовність проведення аудиту витрат і собівартості продукції.
2. Які процедури, методи та прийоми доцільно застосовувати під час аудиту витрат і собівартості продукції?
3. Наведіть типові помилки в обліку витрат і собівартості продукції.

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Завдання 1. Скласти програму проведення аудиту:

- виробничих витрат;
- собівартості продукції;
- загальновиробничих витрат;
- адміністративних витрат;
- інших витрат підприємства.

Завдання 2. Підприємство реалізувало неліквідні запасні частини. Вартість продажу – 24000грн. з ПДВ, собівартість – 19000грн. Бухгалтер відобразив дані операції наступним чином:

Дт 361	Кт 702	20000 грн.
Дт 361	Кт 641	4000 грн.
Дт 901	Кт 207	19000 грн.
Дт 702	Кт 791	20000 грн.
Дт 791	Кт 901	19000 грн.
Дт 791	Кт 441	1000 грн.

Дати рекомендації щодо виправлення помилок (за їх наявності) згідно наведених даних. Оформити відповідь за зразком:

Зміст операції	За даними обліку			За даними аудиту			Рекомендації (коригування) в обліку			Рекомендації (коригування) в ФЗ		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	№ ФЗ	Рядок	Сума, грн
...												

Завдання 3. Під час перевірки аудитором виявлені наступні помилки в обліку:

- відображено в минулому році дохід від реалізації товарів на суму 36000грн. з ПДВ, а собівартість цих товарів у сумі 25000грн. не списана в обліку,
- відображено в поточному році дохід від реалізації готової продукції на суму 24000грн. з ПДВ, а собівартість реалізованої продукції у сумі 18000грн. не списана в обліку.

Дати рекомендації щодо виправлення помилок (за їх наявності) згідно наведених даних. Оформити відповідь за зразком:

Зміст операції	За даними обліку			За даними аудиту			Рекомендації (коригування) в обліку			Рекомендації (коригування) в ФЗ		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	№ ФЗ	Рядок	Сума, грн
...												

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 11. Аудит доходів і фінансових результатів

Практичне заняття: Аудит доходів і фінансових результатів

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту доходів і фінансових результатів

Кількість годин – 6 (денна форма); 2 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Особливості нормативної бази аудиту доходів і фінансових результатів
2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження
3. Методологія аудиту доходів і фінансових результатів

Література: 1 (с. 157-169), 2 (с. 223-226), 4 (с. 360-377), 7, 8, 18, 39 (с. 490-518)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
 - перевірка присутніх;
 - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. Особливості нормативної бази аудиту доходів і фінансових результатів

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Висвітліть нормативні документи щодо доходів і фінансових результатів.
2. Окресліть особливості нормативної бази щодо доходів і фінансових результатів.
3. Які галузеві та внутрішні нормативні документи використовуються під час аудиту доходів і фінансових результатів діяльності підприємства?

2. Мета, завдання та предметна область аудиторського дослідження

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Визначити мету аудиту доходів і фінансових результатів.
2. Окреслити завдання аудиту доходів і фінансових результатів.
3. Окреслити предметну область дослідження аудиту доходів і фінансових результатів.
4. Перелічити джерела аудиту доходів і фінансових результатів.

3. Методологія аудиту доходів і фінансових результатів

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Розкрийте послідовність проведення аудиту доходів і фінансових результатів.
2. Які процедури, методи та прийоми доцільно застосовувати під час аудиту доходів і фінансових результатів?
3. Наведіть типові помилки в обліку доходів і фінансових результатів.

Завдання 4. Під час перевірки головної книги виявлені станом на 31.12.____р. кредитовий залишок по рахунку 701 та дебетовий залишок по рахунку 901.

Прокоментуйте ситуацію. Дати рекомендації щодо виправлення помилок в обліку та звітності підприємства.

Завдання 5. Під час перевірки головної книги виявлений станом на 31.12.____р. кредитовий залишок по рахунку 791.

Прокоментуйте ситуацію. Дати рекомендації щодо виправлення помилок в обліку та звітності підприємства, якщо станом на звітну дату у підприємства обліковуються:

- 1) нерозподілені прибутки;
- 2) непокритий збиток

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

Тема № 12. Організація й методика аудиту фінансової звітності

Практичне заняття: Організація й методика аудиту фінансової звітності

Навчальна мета заняття: формування системи знань та опанування практики з організації та методики проведення аудиту фінансової звітності

Кількість годин – 6 (денна форма); 2 (заочна форма).

Навчальні питання:

1. Загальний огляд фінансової звітності підприємства
2. Формальна та аналітична перевірка звітності
3. Перевірка правильності складання фінансової звітності
4. Оцінювання фінансової звітності

Література: 1 (с. 180-189), 2 (с. 227-234), 4 (с. 191-201), 7, 8, 11, 14 (296-315), 27, 28, 29, 39 (с. 114-171), 42 (с. 207-240), 51 (с. 19-44)

План проведення заняття:

I. Порядок проведення вступу до заняття.

Організаційний етап:

- привітання;
 - перевірка присутніх;
 - перевірка готовності здобувачів вищої освіти до заняття.
- Актуалізація опорних знань, перевірка домашнього завдання.
Мотивація навчальної діяльності.

II. Порядок проведення основної частини заняття.

1. *Загальний огляд фінансової звітності підприємства*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Окресліть склад та елементи фінансової звітності.
2. Яка мета аудиту фінансової звітності?
3. Назвіть основні компоненти фінансової звітності та розкрийте їх призначення.
4. Перелічіть якісні характеристики фінансової звітності.
5. Які основні принципи підготовки фінансової звітності?

2. *Формальна та аналітична перевірка звітності*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Яка послідовність аудиту фінансової звітності?
2. З чого складається формальна перевірка звітності?
3. Яке ви розумієте аналітичну перевірку звітності, її завдання?

3. *Перевірка правильності складання фінансової звітності*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. Проаналізуйте зв'язок показників фінансових звітів. Як використовують цей порядок під час аудиту фінансової звітності?
2. Для чого складають порівняльний баланс?

4. *Оцінювання фінансової звітності*

Проведення попереднього контролю теоретичних знань здобувачів вищої освіти (фронтальне опитування).

Питання для фронтального опитування:

1. За допомогою яких показників звітності аудитор може скласти думку про фінансовий стан підприємства?
2. Як провести аналіз платоспроможності та фінансової стійкості підприємства?

Формування практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти (розв'язання ситуаційних завдань).

Ситуаційні завдання:

Задача 1. Виходячи з даних оборотної відомості ЗАТ «Світ» за ____ рік скласти:

- Баланс (форма №1),
- Звіт про фінансові результати (форма №2),
- Звіт про рух грошових коштів (форма №3),
- Звіт про власний капітал (форма №4).

Передати складені форми звітності для перевірки студенту, що працює в парі.

Провести аудит фінансової звітності (форми №1, форми №2, форми №4).

Розрахувати показники абсолютної та поточної ліквідності, оцінити стан підприємства.

Скласти аудиторський звіт за наслідками перевірки.

Оборотна відомість ЗАТ «Світ» за рік

№ рахунку	Сальдо на початок року		Обороти за рік		Сальдо на кінець року	
	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Дебет	Кредит
1	2	3	4	5	6	7
103	54700,00				54700,00	
104	34900,00		12000,00		46900,00	
105	26300,00				26300,00	
12	3800,00				3800,00	
131		2950,00		1960,00		4910,00
133		850,00		200,00		1050,00
201	16058,00		21615,00	12631,00	25042,00	
202	3600,00			2100,00	1500,00	
203	3700,00		8425,00	3420,00	8705,00	
207	12700,00			4500,00	8200,00	
23	11070,00		32911,00	21650,00	22331,00	
26	21500,00		21650,00	22700,00	20450,00	
301	980,00		5190,00	4950,00	1220,00	
311	15710,00		97000,00	38400,00	74310,00	
361			42000,00	42000,00		
372	200,00		150,00	90,00	260,00	
377	6382,00			5000,00	1382,00	
39	1200,00			140,00	1060,00	
40		140220,00				140220,00
424				12000,00		12000,00
43		5500,00		1000,00		6500,00
441		5300,00	2600,00	5301,00		8001,00
443			2600,00	2600,00		
501				50000,00		50000,00
601		25000,00				25000,00
631		14560,00	27000,00	36048,00		23608,00
641		6100,00	9108,00	11827,00		8819,00
651		1700,00	2100,00	3085,00		2685,00
652		1120,00	1000,00	281,00		401,00
653			100,00	126,00		26,00
661		2600,00	7860,00	9700,00		4440,00
671		4200,00		1600,00		5800,00
69		2700,00				2700,00
701			42000,00	42000,00		
791			35000,00	35000,00		
901			22700,00	22700,00		
91			7227,00	7227,00		
92			5232,00	5232,00		
981			1767,00	1767,00		
	212800,00	212800,00	407235,00	407235,00	296160,00	296160,00

III. Порядок проведення заключної частини заняття:

- підведення підсумків заняття;
- оцінювання здобувачів вищої освіти;
- оголошення домашнього завдання.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в інтернеті

Основна література:

1. Аудит: методика і організація : навч. посібник / Н. І. Гордієнко, О. В. Харламова, Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 319 с.
2. Аудит: навч. посіб. / С.І. Дерев'янка, Н.П. Кузик, С.О. Олійник та ін. — К.: ЦУЛ, 2016. — 380с.
3. Аудит: навчальний посібник / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
4. Виноградова М.О., Жидєєва Л.І. Аудит: Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2014. — 500с.
5. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: Постанова Правління НБУ від 21.01.2004р. №22 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
6. Коваль М.І., Михайленко О.В. Аудит: організація і методика.— К.: ВД "Персонал", 2014. — 222с.
7. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013р. №433 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
8. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016–2017 років (частина І) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apu.net.ua/1151-miznarodni-standarti-kontrolu-yakosti-2016-2017>
9. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016–2017 років (частина ІІ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apu.net.ua/1151-miznarodni-standarti-kontrolu-yakosti-2016-2017>
10. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, видання 2016–2017 років (частина ІІІ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.apu.net.ua/1151-miznarodni-standarti-kontrolu-yakosti-2016-2017>
11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013р. № 73 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
12. Никонович М.О. Аудит: Підручник. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. — 748с.
13. Пашкевич М.С. Контроль: незалежний, внутрішній, державний: навч. посіб. : у 2 ч. Ч. 1. Незалежний аудиторський та внутрішньогосподарський контроль [Електронний ресурс] / М.С. Пашкевич, Н.Л. Шишкова ; М-во освіти і науки України, Нац. гірн. ун-т. – Електрон. текст. – Дніпро : НГУ, 2017. – 182 с.

14. Пилипенко І.І., Каменська Т.О., Корінько М.Д., Проскуріна Н.М., Редько О.Ю. Аудит: підручник / За ред. І.І. Пилипенка. – К.: ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2015. – 643 с.
15. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. №2755-VI (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
16. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 року № 237 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000р. №20 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
18. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999р. №290 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
19. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. №318 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
20. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000р. №353 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
21. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999р. №137 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
22. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000р. №92 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
23. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.10.1999р. №242 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
24. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999р. №246 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
25. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Постанова Правління НБУ від 29.12.2017 р. №148 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

26. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань: Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014р. №879 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
27. Порядок подання фінансової звітності: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000р. №419 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
28. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 р. № 2258-VIII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
29. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
30. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996р. №504/96-ВР (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
31. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 р. №108/995-ВР (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
32. Рядська В.В., Петраков Я.В. Аудит: практикум. — К.: ЦУЛ, 2018.— 416с.

Допоміжна література:

33. Верига Ю. А. Іщенко В.Л., Гладких Т.В. та ін. Бухгалтерський облік і аудит. Термінологічний українсько-російсько-англійський словник: Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ, 2012. — 292с.
34. Войнаренко М.П., Пономарьова Н.А., Замазій О.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: Навчальний посібник для ВНЗ. — К.: ЦУЛ, 2010.— 488с.
35. Воронко Р.М., Редченко К.І., Благун І.Г. Міжнародні системи обліку і звітності та аудиту: Навчальний посібник для ВНЗ. — Львів: Магнолія 2006, 2011.— 522с.
36. Гаркуша Н.М., Цуканова О.В., Горошанська О.О. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: Навчальний посібник для ВНЗ. — К.: Знання, 2011.— 591с.
37. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. №436-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
38. Дікань Л.В., Голуб Ю.О., Синюгіна Н.В. Державний аудит: Навчальний посібник для ВНЗ. / За ред. Дікань Л.В. — К.: Знання, 2011.— 503с.
39. Кулаковська Л.П., Піча Ю.В. Організація і методика аудиту: Підручник для ВНЗ. — К.: Каравела, 2012. — 544с.
40. Лозовицький С.П. Аудит: Навчальний посібник для ВНЗ. — Львів: Магнолія 2006, 2011.— 466с.
41. Любенець С.В. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: Навчальний посібник. — Львів: Магнолія 2006, 2010.— 261с.

42. Немченко В.В., Редько К.О. та ін. Аудит в Україні: основи державного, незалежного професійного та внутрішнього аудиту. — К.: ЦУЛ, 2012. — 540с.
43. Огійчук М.Ф., Новіков І.Т., Рагуліна І.І. Аудит: організація і методика: Навчальний посібник для ВНЗ. — 2-е вид. — К. Алерта, 2012.— 664с.
44. Петренко С.М., Пальцун І.М. Аудит: теорія і практика застосування міжнародних стандартів: Навчальний посібник для ВНЗ. — Львів: Магнолія 2006, 2013.— 520с.
45. Порядок визначення розмірів збитків від крадіжок, недостачі, знищення (пошкодження) матеріальних цінностей»: Постанова Кабінету Міністрів України від 22.01.96р. № 116 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
46. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991р. №1577-ХІІ (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
47. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
48. Сметанко О.В., Шарапова І.С., Горбачьов В.О., Бурдюг Н.В. та ін. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: Навчальний посібник. / За ред. Сметанко О.В.— К.: ЦУЛ, 2013.— 456с.
49. Стасишен М.С., Піча Ю.В. Основи аудиту в схемах, графіках і таблицях: Навчальний посібник для ВНЗ. — К.: Каравела, 2012.— 192с.
50. Суха О.Р. Аудит. Навчальний посібник.— Львів: Новий світ-2000, 2011.— 284с.
51. Труш В.Є., Калінська Т.А., Алексєєва Т.А., Дмитрієнко І.О. Організація і методика аудиту підприємницької діяльності: Навчально-методичний посібник. / За ред. Труша В.Є.— Херсон: Олди-плюс, 2010.— 150с.
52. Утенкова К.О. Аудит: Навчальний посібник для ВНЗ. — К.: Алерта, 2011.— 408с.
53. Цивільний кодекс України від 16.01.2003р. №435-IV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

54. Офіційний портал Верховної Ради України: Законодавство України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua>
55. Офіційний сайт «Вісник податкової служби України» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.
56. Офіційний сайт журналу «Все про бухгалтерський облік» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://vobu.ua>
57. Офіційний сайт журналу «Дебет-Кредит» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://dtki.com.ua>